

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Υποψηφίων Καθηγητών Τεχνολογίας

Γενάρης 2011

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ Ι (Ύλη Γυμνασίου)

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 4^Η , ΜΕΡΟΣ Α΄

Διδάσκοντες: Άγγελος Κων/δης - Σαββίδης Σάββας

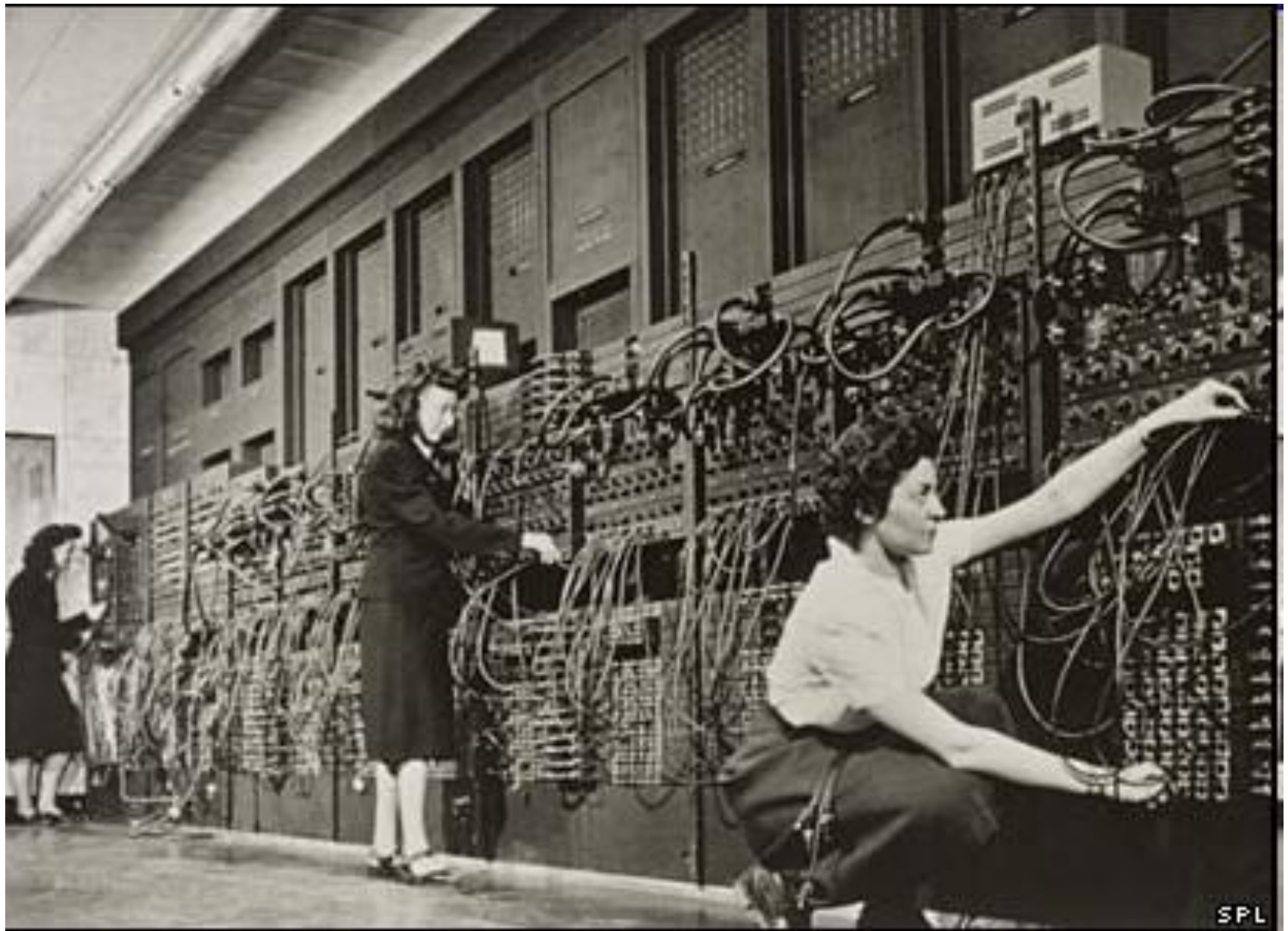
Τηλέφωνα: 99307573 - 99543321

E-mail: angelc@hotmail.com / savvas_email@yahoo.com

Ώρες διδασκαλίας: 16:00 – 19:15 μμ

ΣΤΟΧΟΙ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

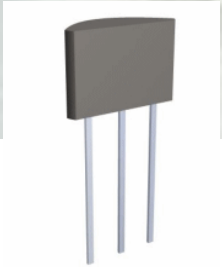
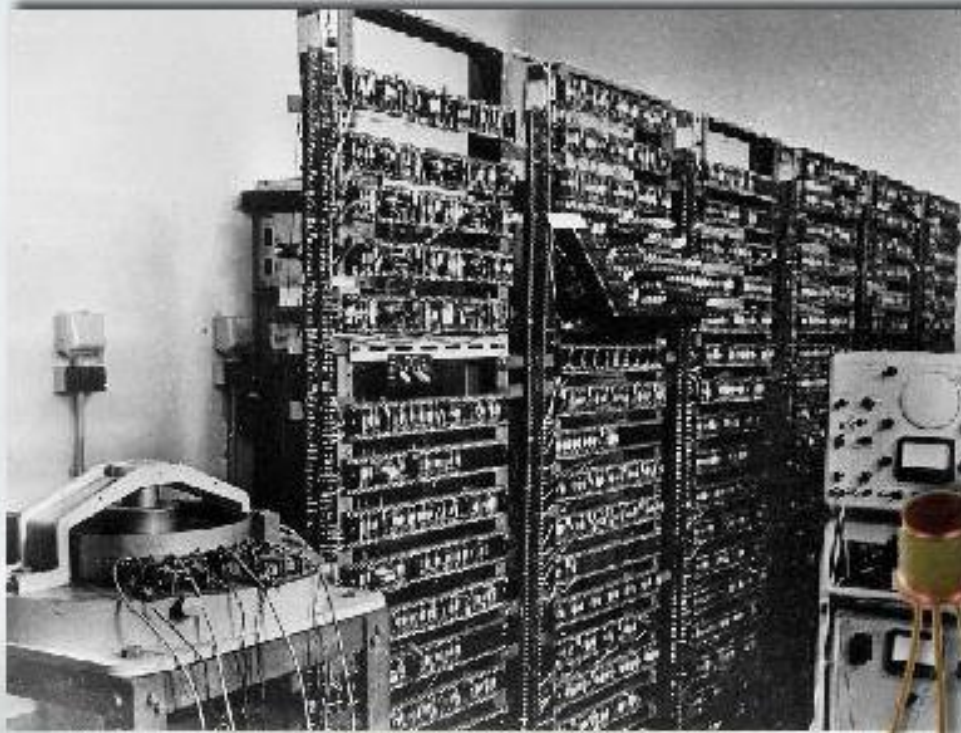
- Αναγνώριση των ηλεκτρονικών εξαρτημάτων:
  - ✓ Τρανζίστορ
  - ✓ Θυρίστορ
- Αναφορά και επεξήγηση των μέτρων ασφάλειας εργαστηρίου κατά τη διάρκεια κατασκευαστικής διαδικασίας

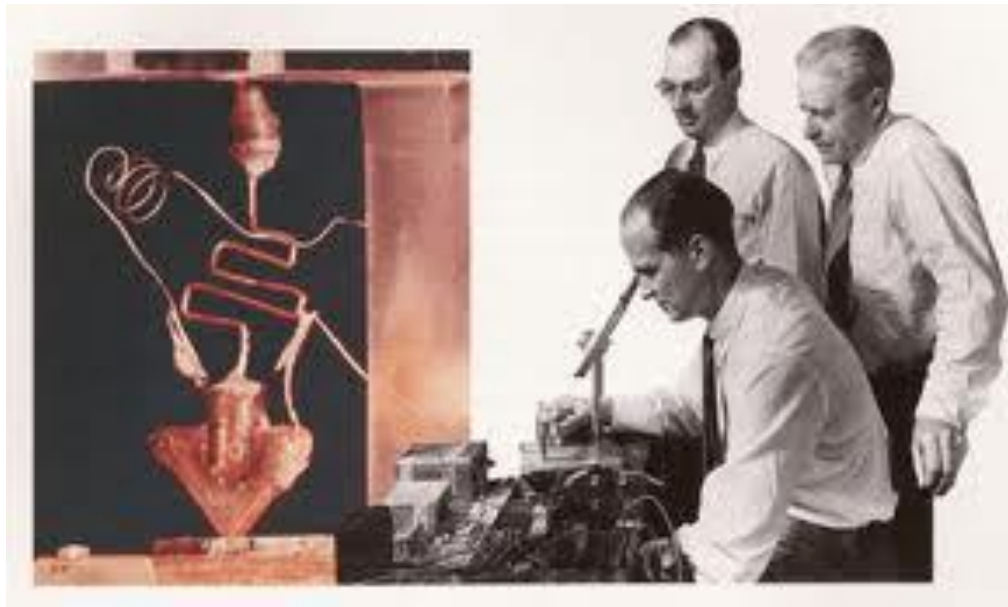
SPL

ENIAC

1948

Το Δεκέμβριο του 1947, οι John Bardeen, William Shockley και Walter Brattain,
που εργάζονταν στο Bell Telephone Laboratories, ανακοίνωσαν την
ανακάλυψη του τρανζίστορ.

Για τη δουλειά τους αυτή τιμήθηκαν με Nobel Prize in Physics το 1956.

Alexander Graham Bell and Thomas Edison 1876

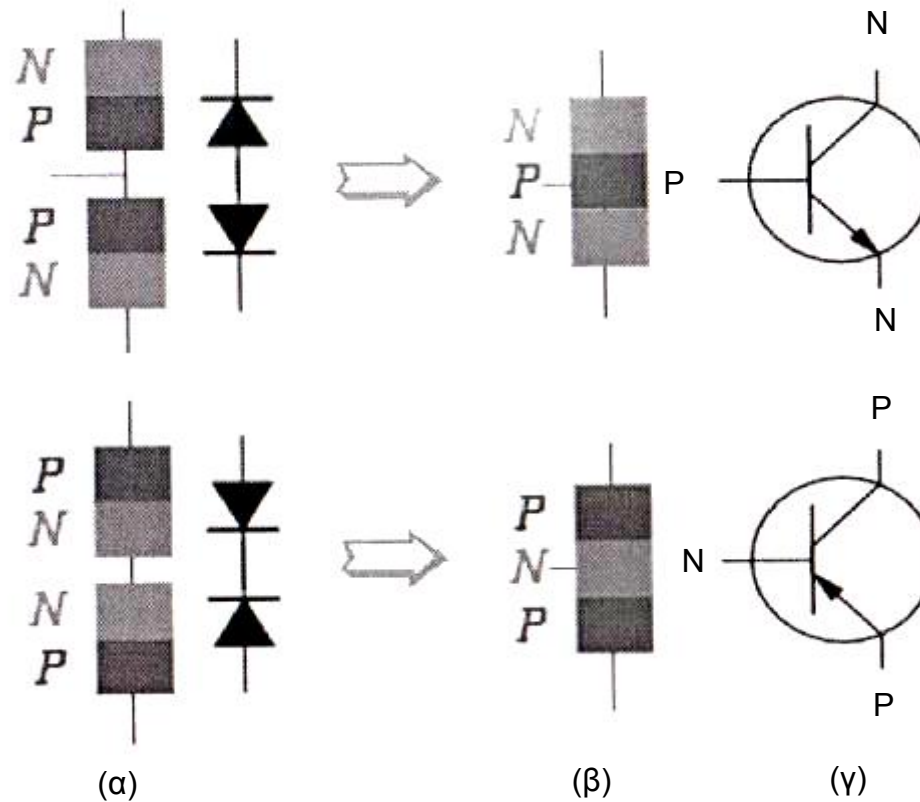

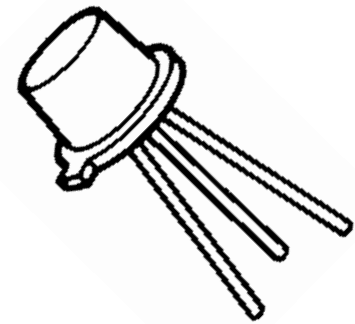
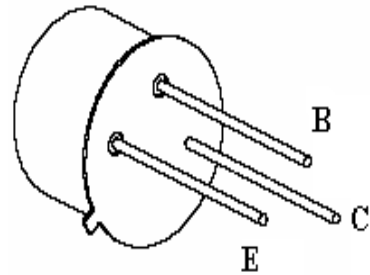
Processor	Transistor count	Date of introduction	Manufacturer	Process
Intel 4004	2,300	1971	Intel	10 μm
Intel 8008	3,500	1972	Intel	10 μm
MOS Technology 6502	3,510	1975	MOS Technology	
Motorola 6800	4,100	1974	Motorola	
RCA 1802	5,000	1974	RCA	5 μm
Intel 8085	6,500	1976	Intel	3 μm
Intel 8086	29,000	1978	Intel	3 μm
Intel 8088	29,000	1979	Intel	3 μm
Intel 80186	55,000	1982	Intel	
Intel 80286	134,000	1982	Intel	1.5 μm
Intel 80386	275,000	1985	Intel	1.5 μm
Intel 80486	1,180,000	1989	Intel	1 μm
Pentium	3,100,000	1993	Intel	0.8 μm
Pentium II	7,500,000	1997	Intel	0.35 μm
Pentium III	9,500,000	1999	Intel	0.25 μm
Pentium 4	42,000,000	2000	Intel	180 nm
Atom	47,000,000	2008	Intel	45 nm
Core 2 Duo	291,000,000	2006	Intel	65 nm
Core i7 (Quad)	731,000,000	2008	Intel	45 nm
Six-Core Xeon 7400	1,900,000,000	2008	Intel	45 nm
Six-Core Core i7	1,170,000,000	2010	Intel	32 nm
8-Core Xeon -EX	2,300,000,000 ^[5]	2010	Intel	45 nm

ΤΡΑΝΖΙΣΤΟΡ NPN & PNP

ΤΑ ΤΡΑΝΖΙΣΤΟΡ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΔΥΟ ΔΙΟΔΟΥΣ

ΤΥΠΟΙ ΤΡΑΝΖΙΣΤΟΡ

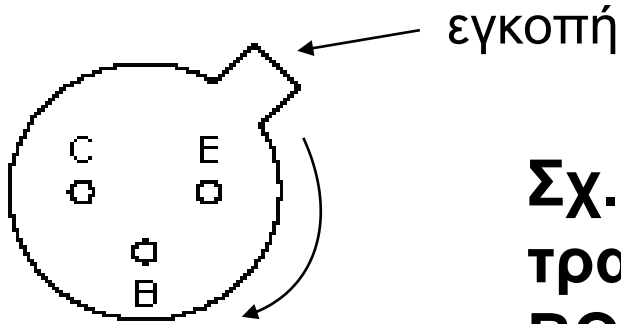

Σχ. 2 Τρανζίστορ BFY51

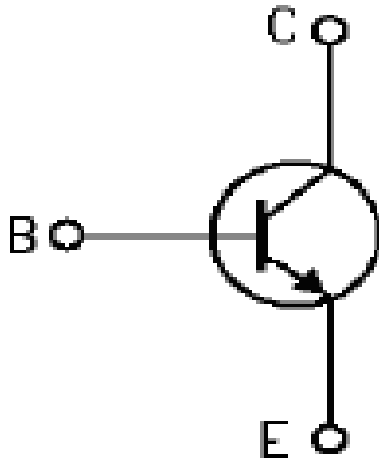
Σχ. 3 Τρανζίστορ BC108 (και BC109)

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΡΑΝΖΙΣΤΟΡ

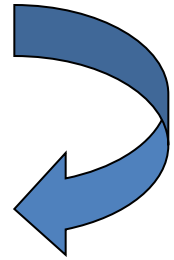
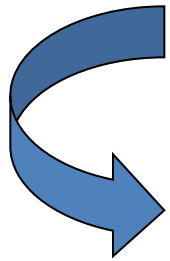

Σχ. 4 Αναγνώριση ακροδεκτών τρανζίστορ BFY51 και BC108 (και BC109)

Σχ. 5 Σύμβολο τρανζίστορ NPN

ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΤΡΑΝΖΙΣΤΟΡ

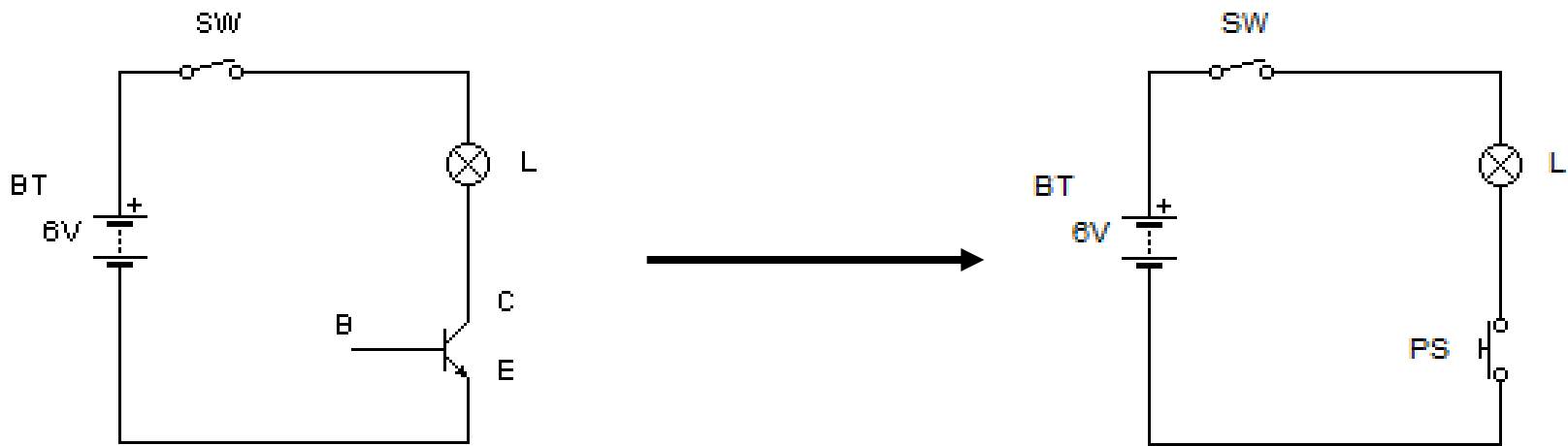
ΤΡΑΝΖΙΣΤΟΡ

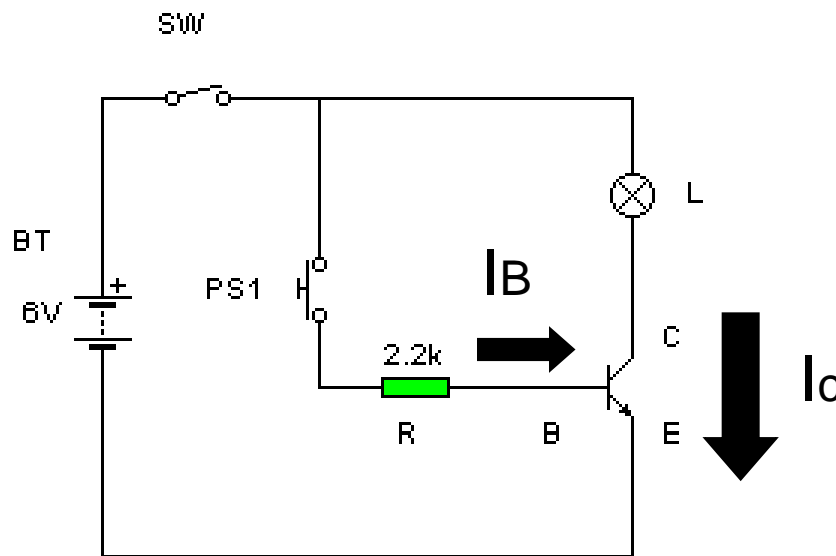
**ΩΣ ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ
ΔΙΑΚΟΠΤΗΣ**

ΩΣ ΕΝΙΣΧΥΤΗΣ

ΤΡΑΝΖΙΣΤΟΡ ΩΣ ΔΙΑΚΟΠΤΗΣ

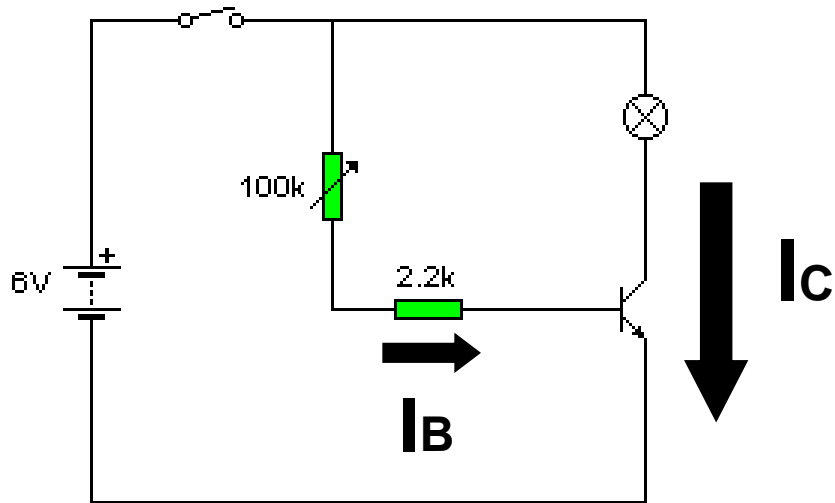
Σχ.6 Τρανζίστορ με Βάση ελεύθερη.

Σχ.7 Λειτουργία Τρανζίστορ ως διακόπτη.

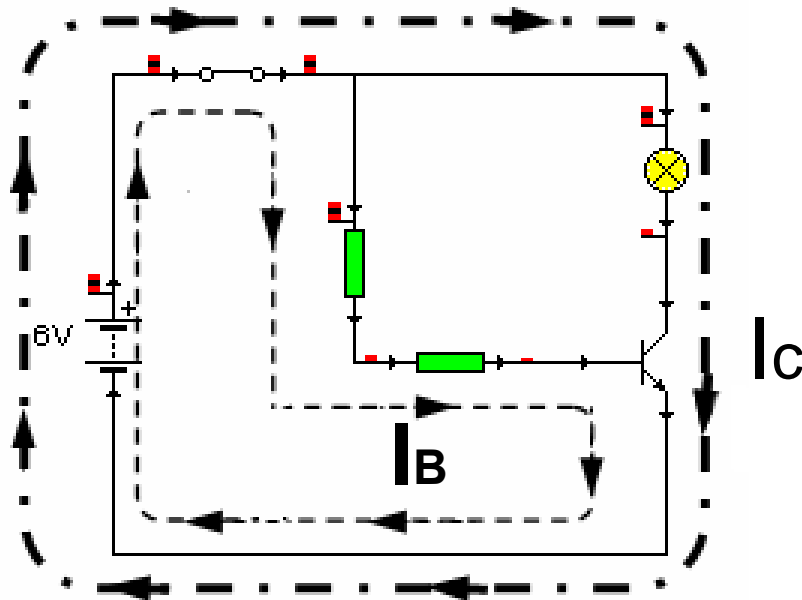
Τάση ενεργοποίησης μεταξύ B και E είναι **0,7V**

ΤΡΑΝΖΙΣΤΟΡ ΩΣ ΕΝΙΣΧΥΤΗΣ

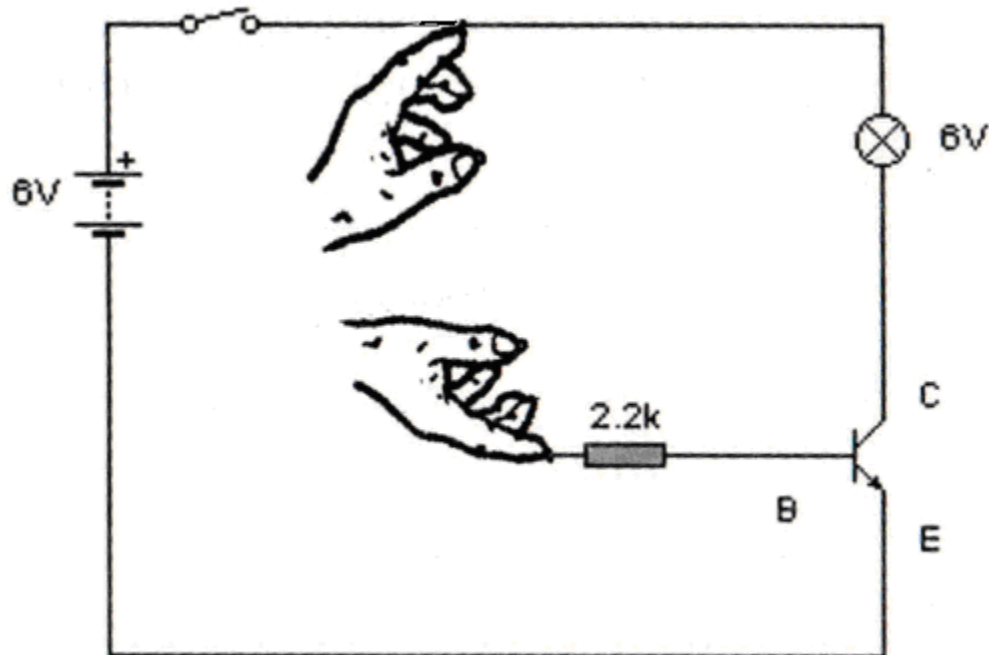
Σχ.8 Λειτουργία
Τρανζίστορ ως ενισχυτής

$$h_{FE} = \frac{I_C}{I_B}$$

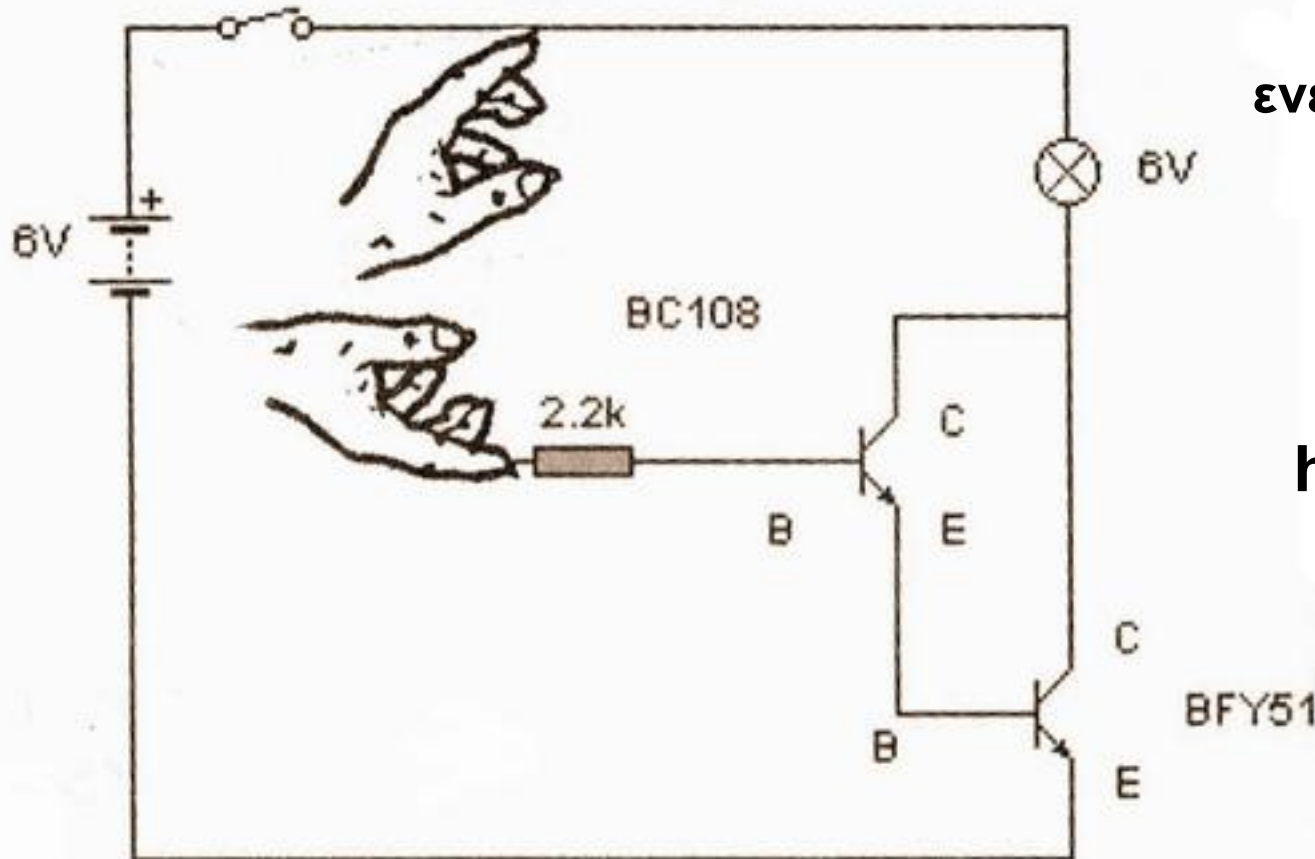
Σχ.9 Διαδρομή του
ρεύματος I_B και I_C

ΣΥΝΔΕΣΜΟΛΟΓΙΑ ΝΤΑΡΛΙΚΤΟΝ

Σχ.10 Πολύ μικρό ρεύμα στη βάση του τρανζίστορ λόγω μεγάλης αντίστασης του ανθρωπίνου σώματος.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΛΟΓΙΑ ΝΤΑΡΛΙΚΤΟΝ

Τάση
ενεργοποίησης είναι
1,4V

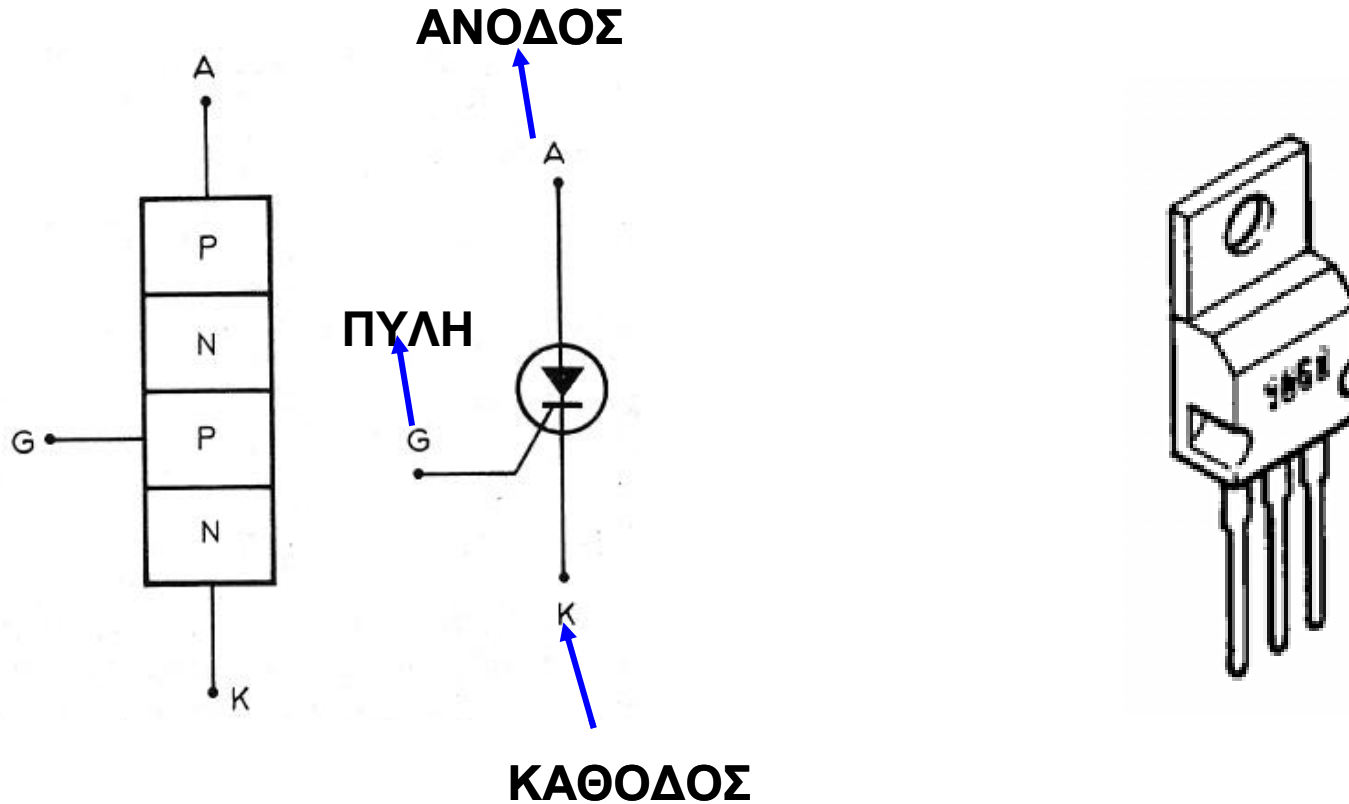
$$h_{BC108}=200$$

$$h_{BFY51}=50$$

$$h = h_{BC108} \times h_{BFY51} \\ = 10000$$

Σχ.11 Συνδεσμολογία ζεύγους Ντάρλινγκτον

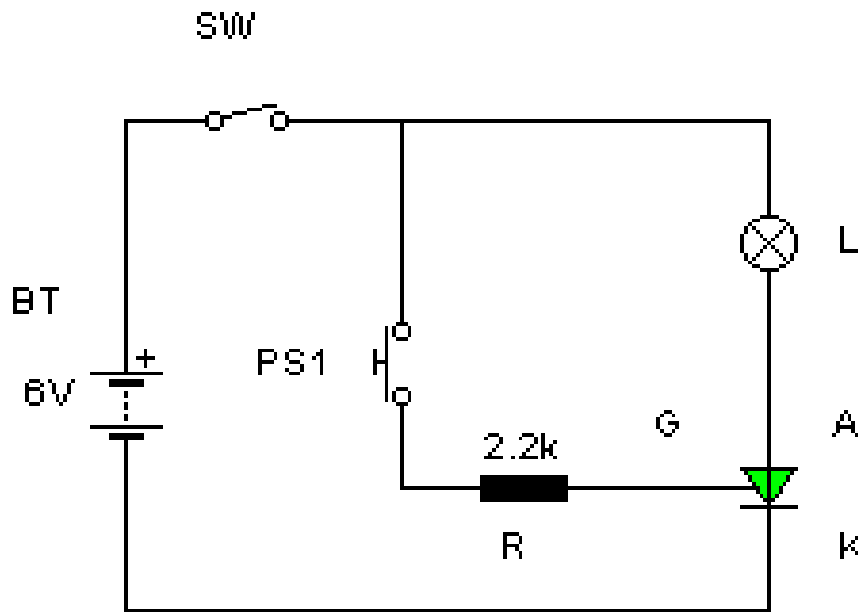
Β. ΘΥΡΙΣΤΟΡ

Χρησιμοποιείται ως αυτόματος ηλεκτρονικός διακόπτης μανδαλώματος (κλειδώματος)

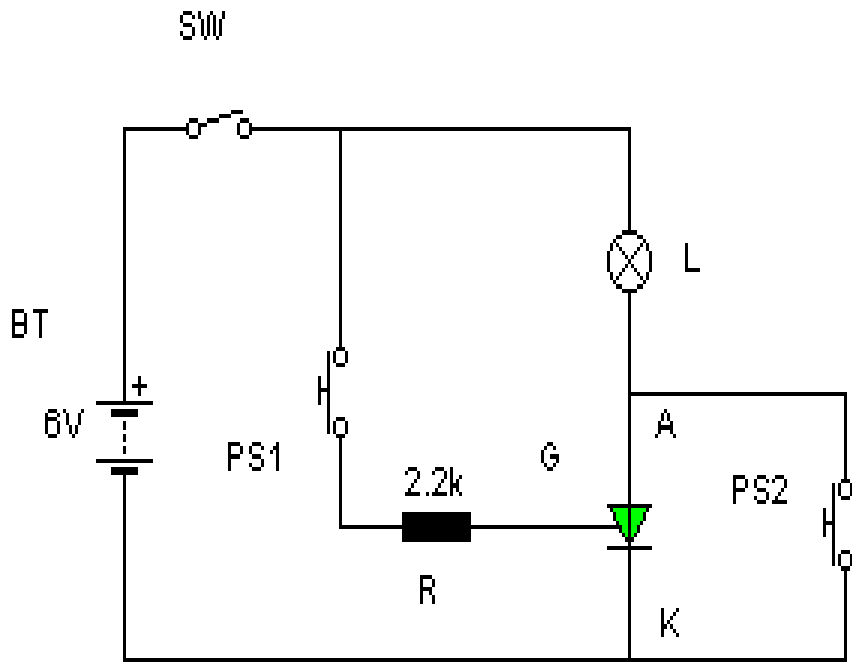
Κύκλωμα ενεργοποίησης θυρίστορ

- Το θυρίστορ λειτουργεί ως ηλεκτρονικός διακόπτης. Όταν το θυρίστορ ήδη έχει ενεργοποιηθεί και ο ωστικός διακόπτης PS1 δεν πιέζεται πλέον, το θυρίστορ εξακολουθεί να είναι ενεργοποιημένο και η λάμπα να ανάβει, σε αντίθεση με το τρανζίστορ που απενεργοποιείται όταν ο (ανάλογος) διακόπτης δεν πατιέται!. Η κατάσταση αυτή του κυκλώματος ονομάζεται **“μαντάλωμα”** και είναι πολύ χρήσιμη σε τεχνολογικές εφαρμογές όπου χρειάζεται η έξοδος να λειτουργεί έστω και αν έχει απομακρυνθεί η αιτία που προκάλεσε την ενεργοποίηση του θυρίστορ.

Κύκλωμα απενεργοποίησης θυρίστορ

- Για να διακοπεί η λειτουργία του θυρίστορ και να επανέλθει στην αρχική του κατάσταση, πρέπει να μηδενιστεί η τάση μεταξύ της ανόδου και καθόδου. Αυτό επιτυγχάνεται εύκολα αν βραχυκυκλωθεί με ένα καλώδιο η άνοδος με την κάθοδο ή χρησιμοποιώντας ένα ωστικό διακόπτη PS2

ΟΜΑΔΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Πρακτική:

➤ Φ.Ε.17 - ΤΡΑΝΖΙΣΤΟΡ

➤ Φ.Ε.19 - ΘΥΡΙΣΤΟΡ

(Σελ. 29-31 & 35-37 Βιβλίου Εργασιών)

Με εναλλάξ χρήση:

1. Πειραματικών πινακίδων Tronix

2. Λογισμικού Crocodile Clips